

FIATLUX

Fiatlux Art Projects
Jaarverslag 2025

Inhoud

1. Introductie
2. Projecten
3. Ontwikkeling
4. Organisatie & samenwerkingen
5. Financiën

1. Introductie

Fiatlux had een proactieve en betekenisvol 2025, waar meerdere creatieve initiatieven hebben plaatsgevonden en aanzienlijke tijd is ingezet voor de ontwikkeling van betekenisvolle kunstprojecten die de kunsten en de maatschappij verrijken. Ondernemend en voortvarend, was de organisatie werkzaam op meerdere fronten: initiatieven zijn bedacht, samenwerkingsverbanden gezocht en gesloten, de input van kunstenaars en publiek gevraagd voor invulling en subsidies en sponsoring van het bedrijfsleven aangevraagd.

Conform haar maatschappelijke doelstellingen en haar beleidsplan 2023-2026, heeft de stichting focus gelegd op de dialoog tussen meerdere kunstdisciplines, maatschappelijke relevante thematieken, publieksparticipatie en talentontwikkeling. Fiatlux heeft vier creatieve projecten gerealiseerd:

a. *De **biechtstoel van liefde*** (januari 2025), een project in het kader van de Poëzieweek dat stripkunst, literatuur en publieksparticipatie samenbracht.
b. De tweede fase van ***Klimaat en onze Kracht*** (maart 2025), die bestond uit de realisatie van creatieve workshops met omgewaaide Haarlemse bomen.
c. De eerste fase van ***Wonderboom*** (juni 2025), een reeks van interviews met bewoners om de oral history van monumentale bomen te vangen.
d. Het verdiepingsprogramma van de tentoonstelling ***Bevrijd! En nu?*** van het Noord Hollands Archief in het kader van de 80 jaar bevrijding van Nederland (juli 2025)

Klimaat en onze Kracht en *Wonderboom* zijn initiatieven van Fiatlux, waarvoor fondsensubsidie is aangevraagd. *De Biechtstoel van liefde* en het programma rondom *Bevrijd! En nu?* waren uitnodigingen van externe partijen om creativiteit en publieksbetrokkenheid binnen hun organisatie te stimuleren.

Fiatlux heeft ook dit jaar twee grote kunstprojecten (verder) ontwikkeld die de stichting heeft bedacht en geïnitieerd: *Stargazers* en *Afterglow*. Plannen zijn hiervoor verder geschreven, samenwerkingen aangegaan en financieringsmogelijkheden verkend. De projecten zijn door samenwerkingspartners als heel bijzonder en relevant beschouwd.

Dit jaar heeft Flatlux weer laten zien dat de stichting een gedreven professionele en ervaren organisatie is die met creativiteit, doorzettingsvermogen en in een kader van samenwerking innovatie in de creatieve sector en positieve impact op de maatschappij blijft bewerkstelligen.

2. Projecten

De gerealiseerde projecten zijn gemaakt volgens de richtlijnen van de stichting:

- onder de pijlers *think, meet & make* verbonden de projecten mensen, stimuleerden ze bezinning op maatschappelijke kwesties en stimuleerden ze vaardigheden in de praktijk;
- de focus lag op creatieve cross-overs die een creatieve en innovatieve dialoog tussen de kunsten, de maatschappij en erfgoed stimuleren;
- aandacht werd besteed aan innovatieve maakprocessen en publieksparticipatie.

a) De Biechtstoel van liefde

Op verzoek van de Bibliotheek van Haarlem was Flatlux gevraagd om een publieksevenement te organiseren voor de Poëzie week 2025 op basis van het thema van het gedichtevenement: liefelijkheid. Met publieksparticipatie en dialoog tussen kunstdisciplines als uitgangspunt en geïnspireerd door het boek *Traumnovelle* (1926) van schrijver Arthur Schnitzler, heeft Iván García-Romero het project ontwikkeld.

Een oude biechtstoel geïnstalleerd in de centrale ruimte van de Bibliotheek waar mensen uitgenodigd waren om hun onbesproken denkbeelden, diepste emoties, ervaring of herinneringen over liefde anoniem te delen. De anonieme teksten geschreven binnen de biechtstoel werden daarna live getekend door kunstenaars **Leyla Ali**. Deze bijzondere illustrator en tattoo-artiest maakte een tekening op basis van de liefdesverhalen, die vervolgens gepresenteerd werden in de expositieruimte van de bibliotheek.

Foto's: De Biechtstoel van liefde, 29-30 januari 2025, Bibliotheek Centrum Haarlem

Foto's: Expositie De Biechtstoel van liefde, februari 2025, Bibliotheek Centrum Haarlem

De biechtstoel had zo meerdere functies: hij diende als een intieme plek waar het publiek hun gevoelens en ideeën uit hun lichaam veilig kon uiten; de kunstenaar maakte "beeld associaties" van de teksten en zo werden de gevoelens van de deelnemers tastbaar gemaakt op een poëtische en speelse manier; het resultaat was een expositie van kleine kunstwerken die op meerdere manieren geïnterpreteerd konden worden en waar het publiek meerdere invalshoeken van liefde kon zien.

b) Klimaat en onze kracht

Fiatlux heeft de tweede fase van het project Klimaat en onze kracht gelanceerd, een initiatief dat ontstond om de veranderingen in onze leefomgeving en de gevoelens rondom klimaatstress als gevolg van klimaatextremen te verkennen en deze op een creatieve manier om te draaien. Vanuit duurzaamheid, circulair thinking en burgerperspectief was het doel van het project het gesprek over het thema stimuleren en een tweede leven aan de omgewaaide bomen van Haarlem te geven.

Beeld: flyer van Klimaat en onze Kracht

In 2024 hadden we al publieke sessies georganiseerd om een paar aspecten te verkennen: de gevoelens rondom klimaatstress in Haarlemse buurten en de ideeën voor het hergebruik van het hout van omgewaaide bomen. De doelgroepen waren bewoners die klimaatextremen hebben ervaren, oude kwetsbare doelgroepen, en mensen die duurzaamheid belangrijk vinden.

In de tweede fase, die op zaterdag 22 maart 2025 bij de Haarlemmer Kweektuin heeft plaatsgevonden, heeft Fiatlux de ideeën van Haarlemmers in praktijk gebracht. Op basis van de feedback en wensen van de verkenningssessies, hebben we het hout van omgewaaide bomen gebruikt om **volgelhuisjes** te maken.

Foto's: workshop Klimaat en onze Kracht, 22 maart 2025, Haarlemmer Kweektuin

Fiatlux heeft een door de storm Polly omgewaaide boom gekregen via de logistieke ondersteuning van de Gemeente Haarlem en Spaarnelanden. We hebben dit hout in vogelhuisjes veranderd met de hulp van de zaagmolen **De Eenhoorn** in Haarlem. Deelnemers van de sessies hebben ook meegeholpen. De creatieve sessies bij de Haarlemmer Kweektuin waren een groot succes in de buurt: de twee workshops, waarbij de houten vogelhuisjes gedecoreerd werden met dotpainting en houtbranden, waren vol. Special Made heeft de workshops begeleid.

Foto's: workshop Klimaat en onze Kracht, 22 maart 2025, Haarlemmer Kweektuin

Klimaat en onze kracht was een initiatief van stichting Fiatlux i.s.m. Buurts Haarlem-Noord. Het project werd mede mogelijk gemaakt door het Fonds voor Cultuurparticipatie en De Coöperatieve Rabobank.

c) Wonderboom

Dit project brengt persoonlijke verhalen en onderbelichte wetenschappelijke inzichten over monumentale bomen tot leven met kunst cross-overs en storytelling. Het project is verdeeld in twee fases: de eerste is een traject om persoonlijke en wetenschappelijke verhalen te registreren. De tweede fase is een maakproces met kunstenaars en een performance die de opgenomen verhalen recreëren met een combinatie van analoge beeldprojecties en bewegingstheater. Met dit project wil Fiatlux publieksparticipatie stimuleren, oral history behouden en nieuwe perspectieven op natuurerfgoed bieden.

Fiatlux heeft de eerste fase van Wonderboom gelanceerd: interviews over de betekenis van monumentale bomen in Nederland. We deden interviews met Haarlems publiek op 15 juni tijdens het **Houtfestival 2025**. We hebben deze sessie voorbereid samen met kunstenaars **Machteld Aardse,** van de Moving Academy for Performing Arts (MAPA). Het evenement op het Houtfestival was een heel betekenisvolle activiteit; we hebben meer dan 15 mensen geïnterviewd en meerdere verhalen opgehaald over herinneringen, emoties en associaties. Ook heeft het evenement bekendheid aan het project gegeven. De locatie van het Houtfestival was ideaal, want op dit Haarlemse stadspark staan er een aantal monumentale bomen.

Naast deze sessies hebben we een paar boomexperten geinterviewd: **Bert Plaat en Jeroen Heindijk.** De interviews met boomexperten hebben plaatsgevonden dankzij de ondersteuning van een van onze samenwerkingspartners: **De Bomenstichting.**

Foto's: publieke sessies van Wonderboom bij het Houtfestival Haarlem, 15 juni 2025, met werk van Machteld Aarsbe en voorbeeld bewegingstheaters.

De tweede fase van Wonderboom – het maakproces met kunstenaars en de performance met analoge beeldprojecties en bewegingstheater – blijft in ontwikkeling en zal naar verwachting eind 2026 of in het eerste kwartaal van 2027 plaatsvinden. In het maakproces doen de betrokken kunstenaars creatieve sessies bij de bomen om hun architectuur en kenmerken te verkennen en deze te vertalen naar kunst. Met de beoogde voorstelling in de openbare ruimte lokken we oral history uit en geven we vorm aan de verhalen op een innovatieve manier. We willen Wonderboom in een aantal stadsparken en natuurgebieden realiseren.

Deze tweede fase van het project kon niet in 2025 gerealiseerd worden (zoals eerder verwacht) vanwege drie redenen: a) ten eerste financiering. De positieve reacties die we van een aantal fondsen hebben gekregen zijn helaas nog niet voldoende om het project te realiseren conform onze plannen, kwaliteitseisen en begroting; b) organisatorische veranderingen van MAPA, een centrale samenwerkingspartner, die haar plannen moest verschuiven door het overlijden van een betrokken kunstenaar bij de organisatie; c) de ingewikkelde regelgeving, omgevingsvergunningen en techniek om de geplande openbare activiteiten te realiseren.

Wonderboom heeft in 2025 ondersteuning van de volgende fondsen: Cultuurfonds Noord-Holland, Boomfonds van de Iona Stichting en Stichting Zabawas. Voor de verdere financiële ontwikkeling van Wonderboom is Fiatlux bezig met meerdere aanvragen.

d) Verdiepingsprogramma ihkv *Bevrijd! En nu?*

Fiatlux heeft een speciaal programma bedacht en georganiseerd naar aanleiding van de tentoonstelling ***Bevrijd! En nu?*: het eerste jaar na de oorlog**, die het Noord Hollands Archief geeft gepresenteerd i.h.k.v. 80 jaar bevrijding van Nederland. De tentoonstelling belichtte de chaotische overgang van bezetting naar vrede. Via unieke archiefstukken, foto's en objecten toonde het de dilemma's van wederopbouw, vermisten en collaboratie direct na mei 1945.

Een van de belichte invalshoeken van de tentoonstelling was de spanning en worsteling rondom de Nederlands-Indië kwestie. Japan bezette na 5 mei nog Nederlands-Indië en de oproep om je aan te melden voor deze strijd kwamen meteen op gang. Mensen hebben net vijf jaar onder bezetting geleefd, maar gaan nu als bezetter naar Indonesië. Hoe kunnen mensen dit met elkaar rijmen?

Om deze reden, organiseerde Fiatlux op 8 juli bij de Filmkoepel de filmvertoning van de documentairefilm **Kinderen van de Oost** met een nagesprek over de Nederlands-Indië kwestie. Fiatlux cureerde het programma (filmselectie, locatie, identificatie van gasten en moderator en thematische invalshoeken van het nagesprek) en realiseerde de productie. De gasten waren de makers van de geprojecteerde film, **Daan van Citters** en **Joenoes Polnaya**, en schrijver **Reggie Baay**, onafhankelijk onderzoeker en schrijver, gespecialiseerd in de koloniale en postkoloniale geschiedenis en literatuur van het vroegere Nederlands-Indië /het huidige Indonesië. De moderator van de avond was **Eric Seleky**, communicatie professional met kennis over film, maatschappelijke kwesties en met Indonesische achtergrond.

In *Kinderen van de Oost* treden filmmakers Daan en Joenoes in de voetsporen van hun grootvaders in de oorlog in Indonesië. Ze vochten beiden voor Nederland tegen de Indonesische onafhankelijkheid: Daans' grootvader als Nederlandse oorlogsvrijwilliger, Joenoes' grootvader als Molukse soldaat. Hun indringende reis dwingt hen om zichzelf moeilijke vragen te stellen over schuld, schaamte en transgenerationeel trauma.

Na de vertoning van deze ontroerende film behandelde het nagesprek meerdere vraagstukken, zoals de onenigheid, wrijving en botsing tussen de perspectieven na de bevrijding; de morele dilemma's die mensen moesten maken; de complexiteit van termen zoals goed, slecht, dader en slachtoffer; politieke macht en de mogelijke perspectieven in de toekomst. Het evenement was een bijzonder open podium voor meerdere persoonlijke perspectieven met de aanwezigheid van de Indonesische gemeenschap .

Foto's boven: stills uit de documentaire film Kinderen van de Oost ©New Amsterdam.
Foto's beneden: filmvertoning en nagesprek bij de Filmkoepel, 8 juli 2026.

3. Ontwikkeling

Fiatlux heeft een aantal nieuwe projectplannen voor 2026 en 2027 ontwikkeld: vanaf idee tot plan van aanpak, de creatie van samenwerkingen en de realisatie van fondswerving. Sinds 2022 is Fiatlux gefocust op projecten met cross-overs en publieksparticipatie die oude verhalen verwerken in het nu. Met deze nieuwe projecten wil de stichting haar expertise op deze gebieden verfijnen en verder diversifiëren.

- **Stargazers**

Fiatlux heeft interdisciplinair kunstproject Stargazers ontwikkeld: een live voorstelling waar **stripverhaal, spoken word, live muziek en digitale interactie** in dialoog staan. Inhoudelijk bevraagt het project de ongecontroleerde expansie van kapitalisme naar andere planeten en de machtsverschuiving van oligarchen. Binnen dit overkoepelende verhaal brengen we andere perspectieven naar voren: de kennis en techniek van ambachtelijke astronomische instrumenten, traditionele sterrenbeeld verhalen en iconografie, en ritualistische praktijken rondom astronomie.

De vorm van Stargazers is: het stripverhaal wordt op een groot scherm geprojecteerd. Tekeningen van het stripverhaal worden langzaam op het scherm 'live doorgebladerd' terwijl een spoken word artist het verhaal vertelt en er live muziek gespeeld wordt. Op specifieke momenten interacteert het publiek in de zaal met de tekeningen. Met dit project willen we nieuwe storytellingsvormen verkennen, de stripwereld innoveren, reflectie over maatschappelijke kwesties stimuleren en een verdiepende en interactieve publiekservaring creëren.

Fiatlux heeft het idee ontwikkeld, passende eigenzinnige kunstenaars en samenwerkingspartners geïdentificeerd en benaderd: **Marjolijn van Heemstra** (bekroond tot masterverteller 2024 door haar theaterwerk Maankoorts), **Marco Quadri** (striptekenaar), **Oscar Jan Hoogland** (multi-instrumentalist) en **Philip Schütte** (digitale media). We ontwikkelen het voorstellingsverhaal met musea-experts van het Rijksmuseum **Boerhaave** op basis van de museumcollectie. **ArtEZ** is daarnaast betrokken als adviseur bij de ontwikkeling en verdiepende activiteiten.

Mocht financiering rondom het project gerealiseerd worden, zal Stargazers naar verwachting tijdens het festival **Stripdagen Haarlem** plaatsvinden of ihkv van andere kunstevenementen in Haarlem in 2026/2027. Fiatlux heeft **Phil** (de Philarmonie van Haarlem) benaderd en zij zijn enthousiast. Ook openen we mogelijkheden voor landelijke presentaties in de steden waar onze samenwerkingspartners zitten: Leiden en Zwolle.

Foto: beeld dat kunstenaar Marco Quadri voor Stargazers heeft gemaakt.

- **Afterglow**

Dit project ontstaat door twee verbonden ontwikkelingen. Ten eerste, de interesse van Fiatlux om een nieuwe, bredere versie van het succesvolle project The Eyes of Myths van 2022 te organiseren over de manier waarop kunstenaars wereldse mythen herinterpreteren. Ten tweede, de interesse van de organisatie om diversiteit en nieuwe wereldperspectieven te presenteren.

Afterglow wil de betekenis en vernieuwing van wereldse tradities, mythen, rituelen en volksverhalen laten zien door de ogen van eigenzinnige hedendaagse kunstenaars. Dit film-, mediakunst- en muziekfestival wil een prikkelende en inspirerende selectie van grensverleggende kunstwerken presenteren, die dit immaterieel cultureel erfgoed tot leven brengt op een nieuwe en creatieve manier. Met oog voor reflectie, publieksverbinding en talentontwikkeling willen we de relevantie van 's werelds levend erfgoed in het heden tonen en hoe dit opnieuw wordt vormgeven door het werk van baanbrekende hedendaagse kunstenaars.

De redenen om op deze thematiek te focussen is tweedelig: a) *Maatschappelijke relevantie*. Tradities, mythen, rituelen en oude verhalen uit alle hoeken van de wereld leven nog. Door dit te verkennen kunnen we andere wereldperspectieven beter begrijpen. b) *Ontwikkelingen in visuele media*. Er is in de film en audiovisuele sector een trend van makers van de *Global South* die hun culturele wortels herwaardeten en die met nieuwe/hybride visuele narratieven experimenteren. Door aandacht aan deze ontwikkelingen te besteden kunnen we de bijdrage van deze ontwikkelingen voor hedendaagse kunst in kaart brengen.

We kiezen voor de naam *Afterglow* omdat het weergeeft wat er overblijft nadat iets krachtigs vervaagt; de warmte die blijft hangen; de emotie die overblijft na een gebeurtenis of ervaring en die helpt om en een diepe band te vormen. Hier kan het concept fysiek, emotioneel, of metaforisch zijn.

Foto's: stills uit de beoogde films: The Fall van Tarsem Singh (links boven), Omam van Baloji (rechts boven), Letter from Siberia van Chris Marker (links onder) en The Wickerman van Robin Hardy (rechts onder).

Voor de lancering van dit project hebben we meerdere organisaties benaderd, zoals Schuur in Haarlem, Eye Institute, Museum van Wereldculturen, de Amsterdam School of Cultural Analysis (UvA) het International Film Festival Rotterdam. Deze partijen zijn geinteresseerd in het initiatief. Schuur is een van de beoogde locaties en we hopen dat Museum van Wereldculturen ook programmalocatie wordt. In 2025 is het concept ontwikkeld en het programma verfijnd. Fondswerving, sponsoring en partnerschappen worden in 2026 gerealiseerd. We hopen dit initiatief in de tweede week van oktober 2026 te kunnen lanceren, zodat het evenement met de VN "**Dag van de Immateriële Cultuur**" samenvalt (17 oktober). Een andere mogelijk data is *april / mei 2027.*

4. Organisatie en samenwerkingen

Fiatlux is een gedreven organisatie die de Fair Practice Code, Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie naleeft. Met deze Codes als gids, reflecteert de stichting op een aantal interne en externe aandachtspunten.

Intern niveau

De aankondiging in 2025 van onze Secretaris, Stefanie Hakkesteegt, over haar vertrek na jaren inzet in de stichting, heeft een nieuwe zoektocht in gang gezet om haar plek te vervullen. Wetende dat haar solide kennis en visie niet makkelijk te vinden is, is de stichting erop gericht om de organisatie te blijven voeden. De stichting is op zoek gegaan naar nieuwe kandidaten binnen haar netwerk op basis van een profiel, waarbij *professionaliteit, integriteit, diversiteit, ervaring, kennis van zowel de kunst als de maatschappelijke wereld* centraal staat.

De projecten van de stichting worden op projectbasis gerealiseerd. De inzet van andere professionals (zoals productie en communicatie) op freelance basis als financiering gedekt. Voor het betrekken van externe partijen in de projecten zijn de Fair Practice Code en de Code Diversiteit en Inclusie onze richtlijnen. De directeur, die de leiding en verantwoordelijkheid van de projecten draagt, investeert substantiële tijd *in natura* voor de ontwikkeling van de projecten. We willen nieuwe financieringsmogelijkheden creëren om Fair Practice binnen de organisatie te hanteren, zoals in de vorm van lange termijn projecten, meer opdrachten en advies aan externe partijen, het inzetten van methoden voor interdisciplinaire presentaties en sponsoring.

Extern niveau
De stichting wil duurzaam en professioneel blijven groeien in lijn met de codes. In gesprekken tussen de directie en het bestuur rondom de projecten of ontwikkelingen van de organisatie blijven deze codes onze richtlijnen. Specifiek rondom de Governance Code Cultuur, besteden we aandacht aan integere betrokkenheid, gezonde relaties met externe belanghebbenden, risicobeheersing en interne controle.

Het beeld leeft dat de subsidiewereld moeilijker is geworden: minder geld is beschikbaar, fondsen krijgen meer aanvragen dan ooit en de regelingen van fondsen zijn veeleisend. In deze omgeving en met oog voor lange termijn ontwikkeling, wil Fiatlux proactief op zoek naar een mix van financiering om zo de maatschappelijke doelstelling van de stichting te blijven bereiken.

Samenwerkingen
Samenwerkingsverbanden zijn voor Fiatlux van groot belang: ze verrijken inhoudelijk de activiteiten van de stichting; ze stimuleren de verbinding met de samenleving en zorgen voor de aanwas van nieuw publiek. Kortom, ze helpen om de activiteiten van de organisatie in de maatschappij te verankeren.

Fiatlux heeft haar netwerk uitgebreid: in de regio Haarlem, landelijk en internationaal. Positieve gesprekken werden gevoerd met meerdere kunst- en culturele instellingen, zoals het Noord-Hollands Archief, de Bibliotheek, de Nieuwe Vide, de Filmkoepel, MAPA, 1795, Stichting Klein Haarlem en andere. Met deze organisaties ligt de intentie om gezamenlijke projecten te realiseren en/of Fiatlux activiteiten waar mogelijk te ondersteunen voor de verrijking van het kunst- en culturele aanbod van de stad. De mogelijke samenwerking gebeurt op basis van afgestemde doelstellingen, doelgroepen en activiteiten.

5. Financiën

De financiën van de stichting blijven gezond. Zie jaarrekken 2025 als bijlage.

Mevr. Aliefka Bijlsma (waarnemend voorzitter)

Mevr. Sofia Lagotheta (Penningmeester)

Mevr. Stefanie Hakkesteegt (Secretaris)

Amsterdam, januari 2026